

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 11Co/108/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312216480
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Vargová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312216480.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Vargovej a členiek senátu JUDr. Marty Molnárovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, proti odporcovi: Slovenská republika, v jej mene: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, Bratislava, o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa zo dňa 25. 03. 2014 proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 13. novembra 2013 č. k. 12C/395/2012-54, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal toho, aby súd zaviazal odporcu na zaplatenie sumy 125,- eur titulom majetkovej škody a sumy 383,55 eur titulom nemajetkovej ujmy. O náhrade trov konania súd rozhodol tak, že odporcovi nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení svojho rozsudku súd prvého stupňa okrem iného uviedol, že navrhovateľ sa domáhal náhrady škody titulom nesprávneho úradného postupu s poukazom na ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podstatou sporu bolo teda zistiť, či nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie poverenia pre súdneho exekútora spôsobilo navrhovateľovi škodu a nemajetkovú ujmu, ktorých sa v predmetnej veci domáha, pričom dôkazná povinnosť bola na strane navrhovateľa. Štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci v prípade, ak došlo k nezákonnému rozhodnutiu alebo nesprávne úradnému postupu, ak došlo ku vzniku škody a medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou je príčinná súvislosť, pričom všetky tieto tri podmienky musia byť splnené súčasne. Zodpovednosť za škodu v zmysle vyššie citovaného zákona je koncipovaná ako zodpovednosť objektívna, čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie vo forme úmyslu, resp. nedbanlivosti, ale stačí preukázať, že škoda vznikla a je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba skúmať, či v komplexe do úvahy prichádzajúcich skutočností existuje ako (priama) príčina škody skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu. Teda nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa vyššie citovaného zákona len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve (iba) týmto postupom, ktorý by bol z hľadiska zmenšenia majetku navrhovateľa rozhodujúcim, t. j. ak by nedošlo k nesprávne úradnému postupu, jeho majetok by sa nezmenšil. V prípade, ak navrhovateľovi vznikla škoda, mal mať dôkazy, ktorými by ju preukázal a za daného stavu nie je zrejmé, ako dospel k výške ním tvrdenej škody, ktorá nebola nijako preukázaná a navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal zníženie svojho

majetku. Navrhovateľ svoje tvrdenia o škode v podanom návrhu iba všeobecne popísal, ale ani v jednom prípade ich nijako nedokladoval a určenie výšky škody v podanom návrhu nie je dôkazom o vzniknutej škode. Bolo povinnosťou navrhovateľa, aby spolu s návrhom predložil dôkazy ujmy, resp. uviedol také skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné posúdiť vznik a rozsah ujmy. Súd však nevidel ani dôvod, aby sa výškou škody vôbec zaoberal, nakoľko mal za to, že ku vzniku škody nedošlo.

V ďalšej časti odôvodnenia svojho rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že z pripojeného exekučného spisu zistil, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok a zisťoval iba to, či došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty, z akého dôvodu, či sa táto zákonom stanovená lehota vzťahuje na vyporiadanie sa súdu so žiadosťou exekútora, či je to dôvod na náhradu škody, resp. či vôbec nejaká škoda vznikla. Súd prvého stupňa bol toho názoru, že zákonom stanovená 15 dňová lehota na vydanie poverenia pre súdneho exekútora neplatí v exekučných konaniach, v ktorých je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok, pričom táto výnimka bola do zákona zavedená s účinnosťou od 01. 06. 2010 a vzťahuje sa i na exekučné konania začaté pred účinnosťou zákona č. 144/2010 Z. z. V čase podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie teda lehota na vydanie poverenia v prípade rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu ani neexistovala.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku zároveň uviedol, že zákonom stanovená lehota je uvádzaná v súvislosti s rozhodnutím súdu, ktorým je vydanie poverenia a nevzťahuje sa na rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia. V rámci exekučného konania má súd právo preskúmať dôkazy aj bez návrhu účastníka konania, a teda ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, prípadne nekalú povahu rozhodcovskej doložky, ako i priebeh rozhodcovského konania, a to s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní pod sp. zn. 3Cdo/146/2011, 3MCdo/11/2010 a 5Cdo/291/2010. V prípade, že súd zistí, že nie je zákonný dôvod na vydanie poverenia, zamietne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia a takéto rozhodnutie nemožno považovať za jednoduché, pre ktoré by bola určená 15 dňová lehota. Súd prvého stupňa bol toho názoru, že pre rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia žiadna zákonná lehota neexistuje. V predmetnej veci bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá po 2 mesiacoch od podania návrhu, teda nie s omeškaním 208 dní, ako to tvrdil navrhovateľ vo svojom návrhu a túto lehotu súd považoval za primeranú, nakoľko vznik škody alebo nemajetkovej ujmy nezávisí automaticky len od zistenia nedodržania zákonnej, či primeranej lehoty, ale aj od okolností, ktoré súd prvého stupňa konštatoval v odôvodnení svojho rozsudku a na základe ktorých nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy.

V závere odôvodnenia svojho rozsudku súd prvého stupňa uviedol, že otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovania veci bez zbytočných prietáhov, je kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä pokiaľ ide o zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu. Súd v konaní o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je kompetentný preskúmať iné súdne konanie, pretože to môže urobiť len Ústavný súd SR na základe ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na základe sťažnosti na prietahy v konaní. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietáhov.

Po právnej stránke súd prvého stupňa svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovení § 4 ods. 1 písm. a/, bod 1, § 5 ods. 1, 3, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, 3, § 19 ods. 1, 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene a niektorých zákonov v znení platnom v čase začatia konania a podania návrhu na vydanie poverenia, ust. § 41 ods. 1, 2 písm. c/, d/, a i/, § 44 ods. 1, 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

Nepriznanie náhrady trov konania odporcovi súd odôvodnil ust. § 142 ods. 1 OSP a uviedol, že úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko mu žiadne nevznikli a žiadne trovy konania si ani neuplatnil.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že ako účastníkovi konania mu bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa

nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu, nedostatočne zistil skutkový stav a zároveň súdu prvého stupňa vytkol neúplne zistený skutkový stav veci, pretože súd nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a tiež bol toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K dôvodom odvolania bližšie uviedol, že zásadne namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V právnom štáte a osobitne v spravodlivom súdnom konaní nie je podľa názoru navrhovateľa možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenie zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávosti súdneho rozhodnutia a takéto rozhodnutie musí byť zrušené. Súd bol jednoznačne pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 vyššie citovaného zákona v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Súd svojim rozhodnutím aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné.

Navrhovateľ zároveň namietal, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Mal za to, že právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerance trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý bol z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného.

V ďalšej časti svojho odvolania navrhovateľ vytýkal, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd mal podľa neho aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda boli neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nebolo možné založiť meritórne rozhodnutie. Navyše, súd svojimi úvahami úplne negoval doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá bola základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prieťahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú „mimosúdne“ faktory. Tento súd tiež uviedol, že „dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok takým spôsobom, aby vyhovel požiadavkám článku 6 ods. 1, zahrňujúc aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote“.

Navrhovateľ uviedol, že nechápe, aký vplyv na výsledok konania má skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpor exekučného titulu so zákonom. Podľa názoru navrhovateľa ide o prejav nesústreďenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval i také skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odporca k odvolaniu navrhovateľa nepodal vyjadrenie.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 1 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania navrhovateľa, ako i súdom prvého stupňa zisteným skutkovým stavom (ust. § 212 ods. 1, § 213 ods. 1 OSP bez výnimiek uvedených v ust. § 213 ods. 2 až 7 OSP) a po zistení, že odvolanie navrhovateľa bolo podané v zákonom stanovenej lehote a spĺňa zákonom stanovené náležitosti (ust. § 201 ods. 1, § 204 ods. 1, § 205 a nasl. OSP), vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil (ust. § 214 ods. 2 OSP pri dodržaní ust. § 156 ods. 3 OSP). Po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ako i konania, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a po prejednaní veci dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku zo dňa 13. 11. 2013 nie je dôvodné, preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa ust. §

219 ods. 1, 2 OSP potvrdil, nakoľko súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci a vec i správne právne posúdil. Odvolací súd takto rozhodol pomerom hlasov 3 : 0, a to s poukazom na ust. § 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa § 212 ods. 1 OSP odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1, 2 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. Ustanovenie § 212 ods. 2 OSP vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania. Ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania, pričom dôvodmi podaného odvolania je odvolací súd viazaný vždy. Na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliadne odvolací súd len vtedy, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. To znamená, že pokiaľ sa v konaní pred súdom prvého stupňa síce vyskytli vady, ktoré ale nemali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, potom odvolací súd na tieto vady neprihliadne.

Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver a svoje rozhodnutie vo veci samej náležite a správne odôvodnil. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia vo veci samej v tom smere, že navrhovateľ v predmetnej veci nepreukázal splnenie zákonom stanovených podmienok na priznanie uplatneného nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy (predovšetkým nepreukázal samotný vznik škody a nemajetkovej ujmy), a preto s poukazom na ust. § 219 ods. 2 OSP sa v odôvodnení tohto rozhodnutia obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia bez toho, aby odvolací súd tieto dôvody opakoval.

Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa odvolací súd uvádza, že navrhovateľ sa v predmetnom konaní domáhal náhrady majetkovej škody v sume 125,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 383,55 eur z dôvodu ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 16Er/678/2010. Majetková škoda 125,- eur podľa tvrdenia navrhovateľa predstavovala náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Tieto náklady pozostávali podľa navrhovateľa zo sumy 70,- eur vynaloženej na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, zo sumy 40,- eur vynaloženej na udržiavanie a správu informačného systému a zo sumy 15,- eur vynaloženej na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovovaním urgencií adresovaných exekučnému súdu a na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Navrhovateľ v podanom návrhu tvrdil, že táto suma by ho nezaťažila, ak by exekučný súd postupoval správne a pri rozhodovaní o udelení poverenia by dodržal zákonom stanovenú lehotu. Odvolací súd k tomu uvádza, že v čase začatia exekučného konania, t. j. 07. 07. 2010 (kedy bol u súdneho exekútora spísaný návrh na vykonanie exekúcie) bolo ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku formulované tak, že lehota 15 na udelenie poverenia pre súdneho exekútora platila v prípade, ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. V prípade, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Odvolací súd je toho názoru, že lehota, ktorá bola stanovená na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa netýkala zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, čo znamená, že v prípade, ak exekučný súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na jeho rozhodnutie nebola stanovená lehota 15 dní. Odhliadnuc od tejto skutočnosti odvolací súd zdôrazňuje, že z exekučného spisu Okresného súdu

Levice vedenom pod sp. zn. 16Er/678/2010 je nepochybné, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola doručená súdu dňa 13. 08. 2010, exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. dňa 26. 04. 2010 v konaní pod sp. zn. SR 02838/10 a exekučný súd ako súd prvého stupňa uznesením zo dňa 15. 10. 2010 č. k. 16Er/678/2010-9 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Navrhovateľ ako oprávnený v exekučnom konaní podal odvolanie proti uzneseniu zo dňa 15. 10. 2010, o ktorom odvolací súd, t. j. Krajský súd v Nitre rozhodol tak, že uznesením zo dňa 21. 01. 2011 č. k. 15CoE/535/2010-27 odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Uznesenie exekučného súdu zo dňa 15. 10. 2010, ktorým bola zamietnutá žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia tak nadobudlo právoplatnosť dňa 23. 03. 2011. Navrhovateľ ako oprávnený v podaní zo dňa 19. 01. 2011 oznámil, že odvolanie vo veci vedenej pod sp. zn. 16Er/678/2010 berie späť a žiada odvolacie konanie zastaviť. Toto podanie navrhovateľa však nebolo odvolaciemu súdu v čase jeho rozhodovania známe, nakoľko bolo doručené súdu prvého stupňa dňa 20. 01. 2011. Následne ďalším uznesením zo dňa 21. 07. 2011 č. k. 16Er/678/2010-39, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 10. 08. 2011, exekučný súd zastavil exekučné konanie v predmetnej veci.

Zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a následné zastavenie exekúcie z dôvodov, ktoré sú uvedené v odôvodnení týchto uznesení nemožno automaticky považovať za nesprávny úradný postup, ako to tvrdí navrhovateľ, ktorý v tomto smere nepredložil súdu žiadne dôkazy preukazujúce, že by sa o takýto (nesprávny) postup súdu malo jednať a na základe čoho. Zo zamietnutia žiadosti súdneho exekútora a následného zastavenia exekučného konania taktiež ešte nemožno vyvodit' ani vznik škody na strane navrhovateľa v tom zmysle, ako ju má na zreteli ust. § 17 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odvolací súd je toho názoru, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal tvrdený nelegálny a nesprávny úradný postup súdu v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 16Er/678/2010, ktorý je nevyhnutným predpokladom vzniku nároku na majetkovú škodu, ktorú si navrhovateľ uplatnil v sume 125,- eur.

Majetkovú škodu v sume 125,- eur vyčíslenú navrhovateľom nemožno považovať za skutočnú škodu, nakoľko navrhovateľ vznik škody v tejto sume žiadnym spôsobom nepreukázal. Navrhovateľom vyčíslená výška škody je spochybnená i s poukazom na obsah spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 16Er/678/2010, v ktorom sa nenachádzajú žiadne navrhovateľom tvrdené písomné urgencie adresované exekučnému súdu, čo znamená, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal vynaloženie ním tvrdených nákladov spojených s administratívnym spracovaním textov urgencií, vyhotovovaním urgencií a nákladov spojených s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde. Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok (nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody) a v prípade, ak chýba čo len jedna z týchto podmienok, náhradu škody nie je možné priznať, pričom dôkazné bremeno spočíva na poškodenom, teda na navrhovateľovi. Odvolací súd je toho názoru, že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal tvrdený nelegálny a nesprávny úradný postup súdu v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 16Er/678/2010, ktorý je nevyhnutným predpokladom vzniku nároku na majetkovú škodu, ktorú si navrhovateľ uplatnil v sume 125,- eur.

K navrhovateľom uplatnenej nemajetkovej ujme v sume 383,55 eur (t. j. 660,- eur ročne : 12 mesiacov v roku, t. j. 55,- eur za mesiac navrhovateľom tvrdenej nečinnosti exekučného súdu, pričom podľa jeho tvrdenia vychádzal z judikatúry Ústavného súdu SR, ktorý za primerané finančné zadostučinenie a satisfakciu považuje sumu 660,- eur ročne) odvolací súd na doplnenie dôvodov uvedených v rozsudku súdu prvého stupňa uvádza, že všetky nálezy Ústavného súdu SR (senátu III. ÚS), na ktoré navrhovateľ poukazoval v podanom návrhu sa týkajú fyzických osôb, ktorým bolo priznané finančné zadostučinenie za zbytočné prietahy v konaní. Taktiež ust. § 17 ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je (okrem písm. b/) formulované tak, že výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na doterajší život poškodeného a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení, z čoho je teda zrejmé, že tieto okolnosti sa týkajú fyzickej osoby. Nemajetkovú ujmu v peniazoch však za určitých okolností

možno priznať i právnickej osobe, a to s poukazom na závažnosť vzniknutej ujmy a so zreteľom na konkrétne okolnosti, za ktorých k nej došlo. V dôsledku nedodržania zákonom stanovenej lehoty na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie teda automaticky nevzniká nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ návrh na náhradu nemajetkovej ujmy odôvodňoval vyvolaním rizík (zánik povinného, zmarenie účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvenca povinného), ako i neexistenciou vnútroštátneho účinného prostriedku nápravy vzniknutej situácie, zásahom do jeho nárokov a práv, vyvolaním frustrácie, úzkosti, nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti, zánikom jeho už vytvorených podnikateľských aktivít a neistotou v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Odvolací súd v predmetnej veci opätovne poukazuje na tú skutočnosť, že žiadosť súdneho exekútora v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 16Er/678/2010 bola doručená exekučnému súdu dňa 13. 08. 2010 a súd o tejto žiadosti rozhodol dňa 15. 10. 2010. V predmetnej exekučnej veci neboli konštatované prieťahy v konaní a nejedná sa ani o dlhotrvajúcu neistotu navrhovateľa, ktorá by mu prípadne mohla spôsobiť značné ťažkosti a ovplyvniť jeho podnikateľské aktivity (naďalej poskytuje úvery), resp. ovplyvniť správanie jeho štatutárnych zástupcov, pričom neboli preukázané ani riziká, na ktoré navrhovateľ poukazoval. Navyše je potrebné uviesť, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy (ktorú ale navrhovateľ nepreukázal), nie prípadná náhrada škody (II. ÚS 58/02, III. ÚS 111/02).

V neposlednom rade odvolací súd poukazuje na samotný exekučný titul, na základe ktorého exekučný súd dňa 15. 10. 2010 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Týmto exekučným titulom je rozsudok rozhodcovského súdu zo dňa 26. 04. 2010, ktorý vydal Stály rozhodcovský súd zriadený Slovenskou rozhodcovskou a.s. v konaní pod sp. zn. SR 02838/10 a vydaniu ktorého predchádzalo uzavretie zmluvy o úvere medzi spoločnosťou navrhovateľa ako veriteľom a Y. D. ako dlžníkom. Rozhodcovský súd vyvodil svoju právomoc na vydanie rozsudku z rozhodcovskej doložky zakotvenej vo Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere. Z konštantnej judikatúry Najvyššieho súdu SR vyplýva, že pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012), ktorý by bol právne relevantným exekučným titulom. Exekučný súd v prípade, ak je ako exekučný titul predložený rozhodcovský rozsudok je oprávnený a povinný zároveň preskúmať i podklady, ktoré vydaniu rozhodcovského rozsudku predchádzali a tak tomu bolo i v tomto prípade.

Vyššie uvedené považoval odvolací súd potrebné uviesť na doplnenie správnosti dôvodov odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa.

Pri posudzovaní danej veci sa odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, ďalej zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v podanom odvolaní, a to najmä navrhovateľom namietanou vadou konania, spočívajúcou v odňatí možnosti konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vzhľadom na to, že žiadny právny predpis nešpecifikuje pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“, vo všeobecnosti ním treba rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a právom chránených záujmov. Postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom zakladá porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porovnaj napr. III. ÚS 156/06, III. ÚS 331/04, II. ÚS 174/04).

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch.

Podľa ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, zmyslom a účelom základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (aj čl. 6 ods. 1 vyššie citovaného Dohovoru) je zaručiť každému reálny prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (napr. I. ÚS 62/97, II. ÚS 26/96). K porušeniu základného práva na súdnu ochranu by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a ak by súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej alebo právnickej osoby (napr. I. ÚS 35/98).

Konaním súdu sa rozumie jeho procesný postup. Konanie súdu v súlade so zákonom musí vykazovať určitú kvalitu a v materiálnom ponímaní zabezpečovať tak právo na súdnu ochranu. Súdne rozhodnutie, ktorým sa završuje poskytovanie súdnej ochrany, musí byť logickým a právnym vyústením doterajšieho priebehu a výsledkov konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky zrozumiteľnosti, určitosti, jasnosti a súladu jeho skutkových i právnych dôvodov vo vzťahu k výroku. Procesný postup súdu pri konštituovaní i vecnej zmene rozhodnutia, ktorý nenachádza oporu v zákone, je preto treba považovať za závažnú vadu nenaplnujúcu materiálnu stránku práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces, ktorá v konečnom dôsledku objektívne bráni riadnemu (účinnému a efektívnemu) uplatneniu dôležitých procesných práv účastníkov konania slúžiacich na ochranu ich práv a oprávnených záujmov v občianskom súdnom konaní. Nemožno opomenúť, že procesný úkon účastníka súdneho konania, ktorý má podstatný vplyv na ďalšie súdne konanie je možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Ak je účastník konania z uplatnenia tohto procesného úkonu vylúčený alebo v značnej miere obmedzený (pri jeho uplatnení) v dôsledku nesprávneho postupu súdu, dochádza k stavu, kedy sa mu postupom súdu porušuje ústavné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces.

Navrhovateľ žiadnym spôsobom nešpecifikoval postup súdu, ktorým mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom a odvolací súd po preskúmaní rozsudku súdu prvého stupňa a konania, ktoré mu predchádzalo, žiadny takýto dôvod nezistil, v dôsledku čoho potom v tejto časti považoval odvolanie navrhovateľa za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľa, napr. neakceptovanie návrhu navrhovateľa na doplnenie dokazovania predložením znaleckého posudku nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 OSP).

K aplikácii ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku správne citoval toto ustanovenie v znení účinnom v čase začatia exekučného konania a podania žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na súd, pričom toto ustanovenie bolo rovnaké aj v čase začatia tohto konania, a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná a princíp priamej retroaktivity nebol aplikovaný.

Odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa zamietnutie návrhu navrhovateľa okrem iného odôvodnil i tým, že po vykonaní dokazovania oboznámením sa s exekučným spisom Okresného súdu Levice vedeným pod sp. zn. 16Er/678/2010 zistil, že tvrdenie navrhovateľa o nečinnosti exekučného súdu v trvaní viac ako 208 dní sa nezakladá na pravde a k navrhovateľom tvrdenej nečinnosti exekučného súdu nedošlo. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa dodáva, že návrh na vykonanie exekúcie bol u súdneho exekútora spísaný dňa 07. 07. 2010 a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola súdu prvého stupňa doručená až dňa 13. 08. 2010, pričom exekučný súd o nej rozhodol uznesením dňa 15. 10. 2010, ktoré bolo súdnemu exekútorovi doručené dňa 25. 10. 2010. Z uvedeného potom vyplýva, že exekučný súd nekonal so zbytočnými prietrahmi a po veľmi dlhej dobe a nemohol byť a ani nebol nečinný 208 dní, ako to tvrdil právny zástupca navrhovateľa v podanom návrhu. Zároveň je potrebné uviesť, že v exekučnom spise vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 16Er/678/2010 sa nenachádzajú žiadne podania oprávneného, ktorými by žiadal informácie o stave predmetného exekučného konania, resp. podával sťažnosti na prietahy v exekučnom konaní a nezodpovedá potom skutočnosti tvrdenie navrhovateľa v podanom návrhu na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, že za účelom posunu v exekučnom konaní urobil sedem podaní. Navyiac nie je zrejmé, akého konania by sa mohli týkať navrhovateľom označené podania, nakoľko štyri podania mali byť urobené v čase pred začatím exekučného konania (t. j. do 07. 07. 2010) vedeného na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 16Er/678/2010 a ďalšie navrhovateľom označené podania zo

dňa 30. 08. 2010, 23. 11. 2010 a 25. 05. 2011 sa v exekučnom spise nenachádzajú a navrhovateľ ani nepreukázal ich doručenie súdu.

Pokiaľ navrhovateľ namietal nedostatočne zistený skutkový stav, toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nešpecifikoval a neuviedol, v čom by malo spočívať nedostatočné zistenie skutkového stavu. Odvolací súd k tomu uvádza, že súd prvého stupňa v tomto smere postupoval správne, nakoľko pokiaľ v konaní nemal preukázanú existenciu škody na strane navrhovateľa, bolo nadbytočné a nehospodárne vykonávať dokazovanie na preukazovanie výšky navrhovateľom tvrdenej škody.

V ďalšej časti odvolania navrhovateľ vytýkal súdu prvého stupňa, že nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom konania nevznikol stav právnej neistoty. Takáto argumentácia súdu sa však v odôvodnení odvolaním napadnutého rozsudku nenachádza a taktiež súd ani nepolemizoval o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Okrem toho odvolací súd dodáva, že súd prvého stupňa v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie veci v primeranom čase, preto úvahy navrhovateľa o dĺžke a obmedzenosti súdu lehotou hodnotil ako irelevantné.

Z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 a ust. § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešnému odporcovi v odvolacom konaní náhradu trov tohto konania nepriznal, pretože si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.